

Lgp RVT!

Vastavalt Riigikohtu otsusele kaasuse 5-26-1 lahendi punktis 14 osutame konkreetsele teadusprojektile, mille jaoks soovime logisid kasutada:

- 1) Teadusprojekti teema on elektroonilise häälte lugemise ja tulemuse kindlakstegemise käigus esitatavate väidete korrektsuse tagamine ning sellega seotud väljakutsed.
- 2) Teadusprojekti eesmärk on kaardistada tegelike välitööde andmete põhjal probleeme, mis elektroonilise häälte lugemise ja tulemuse kindlakstegemise käigus tekivad, ning analüüsida nende tekkepõhjuseid.
- 3) Teadusprojekti peamine uurimisküsimus on, et kuidas tagada demokraatlikule avalikkusele, sh valimisvaatlejatele võimalus avaliku häältelugemise ja tulemuse kindlakstegemise käigus veenduda, et sammud läbiti korrektselt ja tulemus vastab valijate tegelikule tahtele.
- 4) Taotlusse puutuv spetsiifiline uurimisküsimus tõukub häältelugemisel ja auditeerimisel, sh kaebemenetluses ja audiitori raportites esitatud vastuolulistest väidetest, mille kohta pole neis allikates küllaldasi või kooskõlalisi selgitusi ning vastuolude tegeliku sisu hindamiseks on tarvis tutvuda ka anonüümitud logidega, mille kasutamine teaduslikuks otstarbeks on seaduse järgi ette nähtud.
- 5) Uurimistöö tulemused leiavad kasutamist valimisvaatlejaid ühendava MTÜ Ausad Valimised 2025. aasta KOV valimiste elektroonilise hääletamise lõppraportis, mis lähtub MTÜ vaatlejate aastatepikkusest kogemusest ja ODIHR soovitudest elektroonilise hääletuse vaatlemise kohta, mida kirjeldavad kokkuvõtlikult käsiraamatud IKT vahendite vaatlemise kohta valimiste korralduses [1] ja vaidluste lahendamise vaatlemisel [2].

Uurimistöö vaatepunktist on oluline märkida, et elektrooniline hääletus oma eksperimentaalses vormis ning selle vaatlemine on iseeneesest teadusliku uurimistöö objekt, sest selle jaoks puudub nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasemel ühemõtteliselt kinnistunud hea praktika ja koostöös OSCE, IFES jt osapooltega püütakse selleni ühiste arutelude kaudu teadlaste omavahelises kommunikatsioonis konverentsidel jm forumites alles jõuda.

Sisend tegelike andmete, sh anonüümitud logide kujul on sellise uurimistöö edenemiseks vajalik.

MTÜ on avaldanud oma eesmärkide ja vaatlejate tegevuse läbipaistvust tagava eelraporti vaatlejate hinnangutest enne häälte lugemist ja tulemuse kindlakstegemist [3], mis väljendab konkreetseid küsimusi või lõikusid valimiste korralduses, mille kohta soovivad välitöödel osalenud

vaatlejad hankida vaatlemise käigus täiendavat teavet. Selle teabe süstematiseerimise ning analüüsimisega MTÜ vaatlejad tegelevad.

Vaatlusraporti ja selle tõenduspõhise ning teaduslikust metoodikast lähtuva teostuse eest vastutab kaastaotleja Märt Pöder, kes on erialalt filosoof, läbinud magistriõpingute raames põhjaliku koolituse teaduse metodoloogia alal ning suuteline kohandama teadmisteooria üldisi põhimõtteid valimiste praktilise vaatlemise ja selle tõenduspõhisuse analüüsile.

Lisame taotlusele ka Märt Põdra CV [4], millest nähtub, et ta on eksperdina pidanud hulga ettekandeid valimiste vaatlemisest, sh elektroonilise hääletuse valdkonna Euroopa juhtival teaduskonverentsil E-Vote-ID 2023 doktorantide sektsioonis ettekande elektroonilise hääletamise “nurjatust probleemist” [5] ning sama konverentsi plenaaril teaduslikult viljaka lühiettekande hääle salajasuse probleemist IVXV protokollis [6], mida arendas samal konverentsil 2025. aastal edasi Tallinna Tehnikaülikooli doktorant Tarvo Treier [7].

Logid palume edastada e-mailile.

Märt Pöder ja MTÜ Ausad Valimised
+372 55643754 ja ausadvalimised.ee

- [1] <https://odihr.osce.org/odihr/elections/558318>
- [2] <https://odihr.osce.org/odihr/elections/429566>
- [3] <https://ausadvalimised.ee/kov2025>
- [4] <https://infoaed.ee/cv.pdf>
- [5] <https://p6drad-teel.net/~p6der/wicked-evoteid2023.pdf>
- [6] <https://infoaed.ee/proof2023/>
- [7] https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-032-05036-6_12

18.12.25 13:38 Elis Jürgens kirjutas:

Tere!

Vastavalt Riigikogu valimise seaduse (RKVS) § 48⁶ lg 8 säilitab anonüümitud logisid riigi valimisteenistus ning neid võib kasutada üksnes teaduslikul otstarbel. Käesolevas taotluses nimetatud eesmärk ei kvalifitseeru teaduslikuks kasutuseks. Samuti sätestab riigi valimisteenistuse infoturvapoliitika punkt 9.2.5, et ligipääs anonüümitud EHS logidele on vaatlejatele võimalik vaid põhjendatud taotluse alusel. Kuna taotluses esitatud eesmärk ei ole teaduslik, ei ole tegemist RKVS tähenduses põhjendatud taotlusega, mistõttu ei ole võimalik taotlust rahuldada.

Lugupidamisega

Elis Jürgens

Nõunik
elis.jyrgens@valimised.ee mailto:elis.jyrgens@valimised.ee

Riigi valimisteenistus
Toompea tänav 1, Tallinn

<https://www.valimised.ee> <https://www.valimised.ee>

—Original Message—

From: Ausad Valimised ausadvalimised@infoaed.ee
Sent: Thursday, December 11, 2025 11:00 PM
To: Valimisteenistuse info info@valimised.ee
Subject: TAOTLUS: EHS-i anonüümitud logide analüüsimine

Lgp RVT!

Taotleme vaatlemisel osalenud MTÜna infoturvapoliitika [1] punktile 9.2.5 vastavalt ligipääsu 2025. aasta KOV valimiste EHS-i anonüümitud logidele, et veenduda elektrooniliste häälte lugemise ja tulemuse kindlakstegemise käigus esitatud väidete korrektsuses.

Märt Pöder // MTÜ Ausad Valimised

+372 55643754 | ausadvalimised@infoaed.ee mailto:ausadvalimised@infoaed.ee

[1]

<https://www.riigikogu.ee/tegevus/dokumendiregister/dokument/e28d2604-8c22-429b-8090-436b0a77ade1/> <<https://www.riigikogu.ee/tegevus/dokumendiregister/dokument/e28d2604-8c22-429b-8090-436b0a77ade1/>>